

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3207/2018. (VI. 21.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság 8.Bf.392/2016/113. számú ítélete, valamint a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 417. § (1)–(3) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítására irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó gazdasági társaság (a továbbiakban: indítványozó) meghatalmazott jogi képviselője útján (dr. Kaszainé dr. Szendi Mónika ügyvéd, Kaszai Ügyvédi Iroda, 1054 Budapest, Hold utca 29. földszint 6.) az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (1) bekezdése és az Abtv. 27. §-a alapján alkotmányjogi panaszt terjesztett elő az elsőfokú bíróság útján az Alkotmánybírósághoz.
- [2] A sikkasztás bűntette és más bűncselekmények miatt a terhelt és 18 társa ellen indított büntető ügyben a Fővárosi Törvényszék 2015. december 29-én kelt 12.B.794/2010/828. számú ítéletében az indítványozó gazdasági társaság (a továbbiakban: indítványozó) – mint egyéb érdekelt – vonatkozásában 1 000 000 euró összegre a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 74. § (2) bekezdése alapján vagyoneklobzást rendelt el.
- [3] A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 2017. március 22-én jogerőre emelkedett 8.Bf.392/2016/113. számú ítéletével az elsőfokú bíróság által elrendelt vagyoneklobzást mellőzte. Az Ítéltábla az indítványozóval szemben a Pesti Központi Kerületi Bíróság 4.Bny. 40043/2003/2. számú végzésével elrendelt zár alá vétel feloldását rendelte el arra az esetre, ha a pénzeszköz feletti rendelkezési jogot magának követelő személy, a magánfél nem igazolja, hogy a követelése érdekében hatvan napon belül polgári eljárást indított.
- [4] A büntető ügyben a Kúria előtt felülvizsgálati eljárás van folyamatban.
- [5] 2. Az indítványozó 2017. augusztus 4-én az első fokon eljáró Fővárosi Törvényszékhez nyújtotta be alkotmányjogi panaszát, amely az Alkotmánybírósághoz 2017. szeptember 4-én érkezett. Az Abtv. 26. § (1) bekezdése alapján az indítványozó a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) 417. § (1)–(3) bekezdéseiben foglalt rendelkezéseket támadja, amelyek álláspontja szerint sértik az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésben rögzített tisztességes eljáráshoz való jogát, az XXVIII. cikk (7) bekezdésében foglalt jogorvoslathoz való jogát, valamint – az alaptörvényi cikk megjelölése nélkül hivatkozott – a B) cikk (1) bekezdésében foglalt jogbiztonság követelményét.
- [6] Az indítványozó álláspontja szerint a Be. 417. § (1)–(3) bekezdésben foglalt szabályozás hiányos, mert nem teszi lehetővé, hogy a büntetőeljárásban résztvevő egyéb érdekelt, akire nézve a jogerős ítélet rendelkezést tartalmaz, felülvizsgálati kérelmet nyújthasson be. Az indítványozó szerint „az alkotmányos érték jelentős sérelméről van szó”, mert az egyéb érdekelt jogi személy „abszolút mértékben ki van zárva” abból, hogy „a jogerős ítélet rá vonatkozó, pl. milliárdos nagyságrendű vagyoneklobzást kimondó, vagy vagyoneklobzást mellőző, de zár alól fel nem oldó ítéleti rendelkezéssel szemben rendkívüli jogorvoslatot kezdeményezzen a Kúrián”. Az indítványozó mindezekre tekintettel azt kérte, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg, hogy „mulasztásban megnyilvánuló alaptörvény-ellenes helyzet állt elő mert a jogállamiság követelményeivel összeegyeztethetetlen, hogy az egyéb érdekelt – jogi személyek – eleve ki legyenek zárva a felülvizsgálati rendkívüli jogorvoslati” lehetőségből.
- [7] Az Abtv. 27. §-a alapján benyújtott indítvány szerint a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 8.Bf.392/2016/113. számú ítélete sérti – az alaptörvényi cikk megjelölése nélkül hivatkozott – a B) cikk (1) bekezdésében foglalt jogbiztonság követelményét, az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdését (tulajdonhoz való jog), valamint az I. cikk (1) és (3) bekezdését (alapvető jogok védelme és korlátozása).

- [8] 3. Az Alkotmánybíróság főtítkára 2018. január 17-én kelt levelében felhívta az indítványozó jogi képviselőjét, hogy terjesszen elő olyan indokolást, amely bemutatja, hogy a támadott jogszabályi rendelkezés, illetve a bírói döntés miért és mennyiben sérti az indítványozónak az Alaptörvényben biztosított jogait, illetve kifejezett kérelmet is fogalmazzon meg az Alkotmánybíróság döntésének a tartalmára nézve. A főtítkár tájékoztatást adott arról is, hogy a jogalkotói mulasztással előidézett alaptörvény-ellenesség fennállásának megállapítására irányuló kérelem előterjesztésére az indítványozónak nincs jogosultsága.
- [9] Az indítványozó nevében a jogi képviselője 2018. február 26-án – határidőben –hiánypótlásra irányuló beadványt nyújtott be, amelyben közölte, hogy az indítványozó tudatában van annak, hogy a jogalkotói mulasztással előidézett alaptörvény-ellenesség megállapítására irányuló eljárás megindítására az Alkotmánybíróság hatáskörei gyakorlása során hivatalból jogosult. Az indítványozó azonban továbbra is azt kérte, hogy indokai alapján a jogalkotói mulasztás megállapítására irányuló eljárást az Alkotmánybíróság hivatalból folytassa le. Az indítványozó ezt követően megismételte a korábbi beadványában foglalt indokokat azzal a kiegészítéssel, hogy a zár alá vételt azért kell feloldani, mert azt a megszüntetett vagyonekobbzás biztosítására rendelték el és senki nem nyújtott be polgári jogi igényt vele szemben. Az indítványozó indokolás nélkül megjelölte továbbá a támadott bírósági határozat tekintetében az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljáráshoz való jogának, illetve a XXVIII. cikk (7) bekezdésében rögzített jogorvoslathoz való jogának sérelmét.
- [10] 4. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1) bekezdése értelmében elsőként azt vizsgálta, hogy az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának a törvényi feltételei fennállnak-e.
- [11] Az Abtv. 30. § (1) bekezdése értelmében az Abtv. 26. § (1) bekezdésére és az Abtv. 27. §-ára alapozott alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet benyújtani az ügyben első fokon eljáró bírósághoz címezve. Az indítványozó a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 8.Bf.392/2016/113. számú jogerős ítéletét 2017. június 6-án vette át. Az indítványozó alkotmányjogi panasz 2017. augusztus 4-én érkezett az elsőfokú bírósághoz. Az Alkotmánybíróság mindezek alapján megállapította, hogy a panaszt határidőben benyújtották.
- [12] Az indítványozó megjelölte az Abtv. 26. (1) bekezdésére és a 27. §-ára alapozott indítvány vonatkozásában az Alkotmánybíróság hatáskörére vonatkozó törvényi rendelkezéseket, valamint az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseit is.
- [13] Az alkotmányjogi panasz azonban mind az Abtv. 26. § (1) bekezdésére alapított, mind pedig az Abtv. 27. §-án alapuló részében az Abtv. 52. (1b) bekezdésében rögzített, a határozott kérelemre vonatkozó következő feltételeknek nem tesz eleget.
- [14] 4.1. Az indítvány mind az Abtv. 26. § (1) bekezdése alapján támadott jogszabályi rendelkezés, mind pedig az Abtv. 27. §-a alapján kifogásolt ítélet vonatkozásában hivatkozik az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében foglalt jogállamiság sérelmére, azon belül a jogbiztonságra. Az Alkotmánybíróság gyakorlata alapján azonban erre az alaptörvényi rendelkezésre mint Alaptörvényben biztosított jogra alkotmányjogi panasz csak két esetben alapítható: a kellő felkészülési idő hiánya, illetve a visszaható hatály tilalma miatt [3012/2017. (II. 8.) AB határozat, Indokolás [25]]. Az indítványozó a B) cikk sérelmét azonban nem ezeknek, az Alaptörvényben biztosított jogoknak a tekintetében jelölte meg.
- [15] Az Alaptörvény I. cikk (1) és (3) bekezdése nem tartalmaz az Alaptörvényben biztosított jogot, hanem az alapjogok védelméről és a korlátozás feltételeiről szól, így arra alkotmányjogi panasz szintén nem alapítható.
- [16] 4.2. A határozott kérelem további feltétele, hogy az Abtv. 52. § (1b) bekezdés b) pontja alapján az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének a lényegét, valamint ezen rendelkezés e) pontja alapján indokolást tartalmazzon arra nézve, hogy a sérelmezett jogszabályi rendelkezés, illetve a bírói döntés az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével miért ellentétes. Az alkotmányjogi panasz az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdés és a XXVIII. cikk (1) bekezdés tekintetében az Abtv. 52. § (1b) bekezdés e) pontja szerinti alkotmányjogi szempontból értékelhető indokolást nem tartalmaz.
- [17] 4.3. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint a jogorvoslathoz való jog, mint alapvető jog csak azt a követelményt támasztja, hogy az első fokon meghozott érdemi bírói döntésekkel szemben magasabb fórumhoz lehessen fordulni, illetve a hatósági döntésekkel szemben biztosított legyen a bírói út összefoglalóan: 36/2013. (XII. 5.) AB határozat, Indokolás [60]]. A jogorvoslathoz való jog tehát nem követeli meg a rendkívüli

perorvoslati rendszer létét {3202/2017. (VII. 21.) AB végzés, Indokolás [13]}. A rendkívüli jogorvoslat a rendes jogorvoslaton túlmutató többletlehetőség, amelynek léte nem hozható összefüggésbe az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésével {3120/2012. (VII. 26.) AB határozat, Indokolás [22], megerősítette pl.: 3025/2016. (II. 23.) AB határozat, Indokolás [24]}.

- [18] 4.4. Az indítványnak – az Abtv. 52. § (1b) bekezdésének *f*) pontja szerint – kifejezett kérelmet kell tartalmaznia a jogszabályi rendelkezés vagy a bírói döntés megsemmisítésére, illetve az Alkotmánybíróság döntésének tartalmára. Az indítványozót erről az Alkotmánybíróság főtitkára a hiánypótlásra irányuló felhívásában tájékoztatta. Az indítványozó kérelme ennek ellenére az Abtv. 26. § (1) bekezdése alapján a Be. 417. § (1)–(3) bekezdése vonatkozásában továbbra is kizárólag a jogalkotói mulasztás megállapítására irányul.
- [19] Az Abtv. 46. § (1) és (2) bekezdése a jogalkotó általi mulasztással előidézett alaptörvény-ellenesség fennállásának megállapítását nem önálló eljárásként, hanem az Alkotmánybíróság által hatáskörei gyakorlása során alkalmazható jogkövetkezményként szabályozza. Ebből következik, hogy mulasztással előidézett alaptörvény-ellenesség fennállásának megállapítására irányuló indítvány előterjesztésére – az Abtv. hatálybalépése, 2012. január 1-je óta – nincs jogszabályi lehetőség [legutóbb pl.: 3320/2017. (XI. 30.) AB végzés, Indokolás [27], eredetileg: 3009/2012. (VI. 21.) AB határozat, Indokolás [62]}. Ennek következtében az indítványozó a támadott jogszabályi rendelkezés tekintetében ilyen indítvány előterjesztésére nem jogosult.
- [20] Az Alkotmánybíróság rögzítette továbbá azt is, hogy indítvány az Abtv. 27. §-a alapján a támadott bírósági ítéletre vonatkozóan sem tartalmaz az Abtv. 52. § (1b) bekezdésének *f*) pontja szerinti kifejezett kérelmet, mert nem az alaptörvény-ellenesség megállapítását és az ítéleti rendelkezés megsemmisítését kéri, hanem a zár alá vétel feloldását kéri.
- [21] Mindezek alapján az alkotmányjogi panasz a határozott kérelem követelményeinek, nem felel meg, ezért az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1)–(3) bekezdései alapján eljárva az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *c*) és *h*) pontjai alapján visszautasította.
- [22] 5. Jelen ügyben az Alkotmánybíróság úgy ítélte meg, hogy az alkotmányjogi panasz eljárás tartamára és a döntés tartalmára is figyelemmel az Abtv. 61. § (1) bekezdése alapján nem indokolt a bíróság felhívása a támadott ítélet kifogásolt rendelkezésére irányuló végrehajtás felfüggesztésére.

Budapest, 2018. június 5.

Dr. Czine Ágnes s. k.,
tanácsvezető,
előadó alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Juhász Imre s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1711/2017.

